

บทที่ 4

บทสรุป

หนังสือ “จักรวรรดิอเมริกัน : ผู้นำหรืออภพาลระดับโลก” (America as Empire : Global Leader or Rogue Power?) เขียนโดยจิม แกรริสัน เป็นงานเขียนประเภทวิชาการ การเมืองที่น่าเสนอเรื่องราวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศของ สหรัฐอเมริกาและบทบาทผู้นำของสหรัฐอเมริกาบนเวทีโลก โดยผสมผสานกับการวิจารณ์ เหตุการณ์ดังกล่าวตามทัศนะของผู้เขียนด้วยเหตุผล ข้อเท็จจริงและการอ้างอิงภูมิหลังทาง ประวัติศาสตร์การเมืองและศาสนา

สำหรับลักษณะภาษาที่ใช้ในต้นฉบับนั้น เนื่องจากงานเขียนดังกล่าวเป็นงานเขียน ประเภทวิชาการการเมืองซึ่งจัดว่าเป็นงานเขียนกึ่งวิชาการ ดังนั้นจึงมักมีประโยคยาวๆ ที่มี โครงสร้างซับซ้อนแทรกปะปนอยู่กับประโยคสั้นๆ คำที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นคำที่มีความหมายอ้างอิงถึง สิ่งที่กำลังกล่าวถึงโดยตรงไปตรงมา และมีศัพท์เฉพาะปรากฏอยู่ในงานเขียนขึ้นนี้พอสมควร อย่างไรก็ตาม เนื่องจากงานเขียนดังกล่าวมีการผสมผสานการวิจารณ์เหตุการณ์ซึ่งเป็นหัวข้อหลักตามทัศนะของ ผู้เขียนที่เสนอให้ชวนคิดอย่างลึกซึ้ง คมคาย (วชิรณี วงศ์ศิริอำนวย, 2542, น. 71) ทำให้งานเขียน ขึ้นนี้มีการใช้คำที่มีความหมายแฝง สำนวน รวมทั้งอุปมาโวหารแทรกปะปนอยู่บ้างพอสมควร สำหรับลีลาการเขียนของต้นฉบับนั้น ผู้เขียนมักใช้ถ้อยคำที่คมคายกินใจผู้อ่านอยู่เสมอ รวมทั้ง จะนำเสนอแนวความคิดด้วยทำนองการเขียนในลักษณะเปรียบเทียบเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในมุม ที่ขัดแย้งกัน เพื่อตีแผ่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามมุมมองหรือทัศนะของตน ซึ่งเป็นทำนองการเขียนที่ เป็นลักษณะเฉพาะของผู้เขียน ตัวอย่างเช่น “ในช่วงสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่สอง สหรัฐอเมริกา ได้สถาปนาองค์การสหประชาชาติขึ้นโดยไม่ยึดผลประโยชน์ของตนเป็นที่ตั้ง แต่ปัจจุบัน สหรัฐอเมริกกลับมองข้ามองค์การสหประชาชาติเพราะมองแต่ผลประโยชน์ของตนเอง”

ในการแปลหนังสือ “จักรวรรดิอเมริกัน : ผู้นำหรืออภพาลระดับโลก” (America as Empire : Global Leader or Rogue Power?) ผู้แปลได้เลือกใช้ทฤษฎีการแปลความหมายเพื่อ การสื่อสาร (Communicative translation) ของ Peter Newmark เป็นแนวปฏิบัติเพื่อให้เหมาะสมกับ การแปลงานเขียนประเภทอรรถสารที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดเนื้อหาที่ปรากฏในงานเขียนต้นฉบับ อย่างถูกต้องและทำให้ผู้อ่านงานแปลเข้าใจเนื้อหาอย่างชัดเจนตรงกับที่ผู้อ่านต้นฉบับได้รับ กล่าวคือ ผู้แปลจะมุ่งให้ผู้อ่านงานแปลได้รับผลตอบสนองใกล้เคียงกับที่ผู้อ่านต้นฉบับได้รับมากที่สุด เท่าที่จะทำได้ โดยมุ่งถ่ายทอดข้อมูล เนื้อหาจากภาษาต้นฉบับเป็นภาษาและวัฒนธรรมของ

ผู้อ่านงานแปลเท่าที่จะทำได้ เช่น การปรับอุปมาโวหารในต้นฉบับที่เปรียบเทียบประเทศสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบไร้ซึ่งความเมตตาปราณีที่ขำเคี้ยวเศรษฐกิจของประเทศยากจนว่า “เหมือนฝูงตั๊กแตนที่จิกกินเหยื่อของตน” เป็น “เหมือนฝูงแร้งที่จิกกินเหยื่อของตน” เพื่อให้ผู้อ่านได้อารมณ์ความรู้สึกเหมือนกับที่ผู้อ่านต้นฉบับได้รับ เนื่องจากในภาษาไทยจะไม่นำฝูงตั๊กแตนมาเปรียบเทียบกับความหมายดังกล่าว รวมทั้งผู้แปลยังเคารพและมุ่งรักษาข้อมูลเนื้อหาในต้นฉบับในฐานะที่เป็นฐานข้อมูลเพียงหนึ่งเดียวของงานแปล ตัวอย่างเช่น ผู้แปลจะค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับภูมิหลังของคำศัพท์เฉพาะด้านที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลต่างๆ อาทิเช่น หนังสือหรืออินเทอร์เน็ต เพื่อให้การตีความหมายของคำศัพท์เฉพาะนั้นๆ ถูกต้องตรงกับต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้แปลได้ปรับภาษาแปลให้รัดกุม ชัดเจน อ่านเข้าใจง่ายขึ้น เพื่อให้ภาษาแปลเป็นธรรมชาติมากขึ้น

จากการแปลงานเขียนดังกล่าว ผู้แปลประสบกับปัญหาหลักในการแปล 2 ประการ คือ ปัญหาในระดับการทำความเข้าใจต้นฉบับ และปัญหาในระดับการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล

ในระดับการทำความเข้าใจต้นฉบับ ผู้แปลประสบปัญหาการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องในระดับหนึ่งซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากศัพท์เฉพาะและโครงสร้างประโยคที่ซับซ้อน ซึ่งผู้แปลได้แก้ไขปัญหาโดยศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งจากหนังสือทางด้านศาสนาและแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เมื่อนำความรู้ทางทฤษฎีการแปลที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าเหล่านี้ ผู้แปลก็สามารถวิเคราะห์ความหมายและเข้าใจเนื้อหาในต้นฉบับได้

ในระดับการถ่ายทอดเป็นภาษาฉบับแปล ปัญหาส่วนใหญ่ที่พบเกิดจากความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทย ทั้งในเรื่องของคำ ไวยากรณ์และโครงสร้าง แต่จากการที่ผู้แปลได้ใช้ทฤษฎีการแปลความหมายเพื่อการสื่อสารที่ยืดการถ่ายทอดความหมายจากต้นฉบับให้ถูกต้อง ครบถ้วน และมุ่งถ่ายทอดเนื้อหาจากต้นฉบับเป็นภาษาและวัฒนธรรมของผู้อ่านงานแปลเท่าที่จะทำได้ด้วยภาษาแปลที่รัดกุม ชัดเจน และอ่านเข้าใจง่ายขึ้น โดยไม่ยึดติดกับคำ ไวยากรณ์ หรือโครงสร้างของภาษาต้นฉบับทำให้ผู้แปลสามารถแก้ไขปัญหาการถ่ายทอดคำ ไวยากรณ์และโครงสร้างดังกล่าวได้ รวมทั้งทำให้ภาษาแปลสละสลวยเป็นธรรมชาติ และสามารถทำให้ผู้อ่านฉบับแปลได้รับสารที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดเช่นเดียวกับที่ผู้อ่านต้นฉบับได้รับ

นอกจากนี้ผู้แปลพบว่า คุณภาพของงานแปลหนังสือวิจารณ์การเมืองซึ่งเป็นงานเขียนประเภทอรรถสารอย่างหนึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการกล่าวคือ ความรู้และภูมิหลังในเรื่องที่จะแปลเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้แปลสามารถตีความหมายของต้นฉบับในส่วนที่เป็นเนื้อเรื่องและการวิเคราะห์หาคำศัพท์เฉพาะได้อย่างถูกต้อง นอกเหนือจากความรู้ทางด้านภาษาที่เป็นสิ่งสำคัญพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์โครงสร้างทางไวยากรณ์ แต่อย่างไรก็ตามงานเขียนประเภทนี้ได้ผสมผสาน

การนำเสนอพรรณนาของผู้เขียนลงไปในงานเขียนด้วยถ้อยคำที่คมคายกินใจผู้อ่านอยู่เสมอ ซึ่งเป็นความหมายในส่วนที่เป็นรสชาติของต้นฉบับซึ่งจะไม่ปรากฏในงานเขียนประเภทวิชาการที่มุ่งนำเสนอเนื้อหาทางวิชาการเท่านั้น ดังนั้น ผู้แปลจะต้องอาศัยความสามารถในการเอาตัวเองแทนที่ผู้เขียนต้นฉบับเพื่อวิเคราะห์หาความหมายในส่วนที่เป็นรสชาติของต้นฉบับด้วย

นอกจากนี้ความสามารถในการใช้ภาษาฉบับแปลได้อย่างดีเยี่ยมเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะส่งให้งานแปลเป็นงานแปลที่ดีได้ เนื่องจากการถ่ายทอดความหมายทั้งหมดจากต้นฉบับเป็นภาษาแปลที่เป็นธรรมชาติ สละสลวยและงดงามนั้นต้องอาศัยทักษะการเขียนที่ต้องใช้ความพยายามและประสบการณ์ในการใช้ภาษามากกว่าทักษะการอ่าน และที่สำคัญผู้แปลจะต้องคำนึงถึงลีลาการเขียน การใช้ภาษาที่เป็นลักษณะเฉพาะของงานเขียนประเภทวิชาการ การเมืองที่ผู้เขียนมักนำเสนอเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริงตามพรรณนาของตนด้วยถ้อยคำที่คมคายกินใจ ผู้อ่านและสำนวนโวหารที่โน้มน้าวให้ผู้อ่านคิดคล้อยตามพรรณนาของผู้เขียน ขณะเดียวกันก็มีการใช้ภาษาทางวิชาการเพื่อนำเสนอเนื้อหาสาระในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงทางวิชาการด้วย ดังนั้น ผู้แปลจึงต้องถ่ายทอดลีลาการเขียนดังกล่าวด้วยการผสมผสานรูปแบบภาษาที่เป็นทางการเข้ากับสำนวนโวหารรูปแบบต่างๆ ที่สามารถโน้มน้าวให้ผู้อ่านคิดคล้อยตามพรรณนาของผู้เขียนได้ ปัจจัยสำคัญประการสุดท้ายที่ทำให้งานแปลมีคุณภาพคือ การเลือกใช้แนวคิดทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการแปลอย่างเหมาะสมโดยยึดความมุ่งหมายที่สำคัญของการแปลเป็นหลัก นั่นคือการมุ่งสร้างผลตอบแทนที่เทียบเคียงได้กับต้นฉบับ

สุดท้ายนี้ผู้แปลเห็นว่า การวิจารณ์สถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศเป็นประเด็นที่สาธารณชนทั่วไปให้ความสนใจ ดังนั้น งานเขียนวิจารณ์การเมืองดังกล่าวจึงมีปรากฏให้เห็นในหลายสื่อด้วยกัน อาทิเช่น วารสารทางวิชาการ นิตยสาร หนังสือพิมพ์ทั้งรายวันและรายปักษ์ รวมทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์ ดังนั้น จึงน่าจะมีการศึกษาเปรียบเทียบถึงความแตกต่างของการแปลงานเขียนประเภทดังกล่าวในสื่อประเภทต่างๆ ว่า มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เนื่องจากสื่อแต่ละประเภทก็มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเองซึ่งน่าจะมีผลกระทบต่อรูปแบบการเขียนและส่งผลกระทบต่อการแปลงานดังกล่าวด้วย